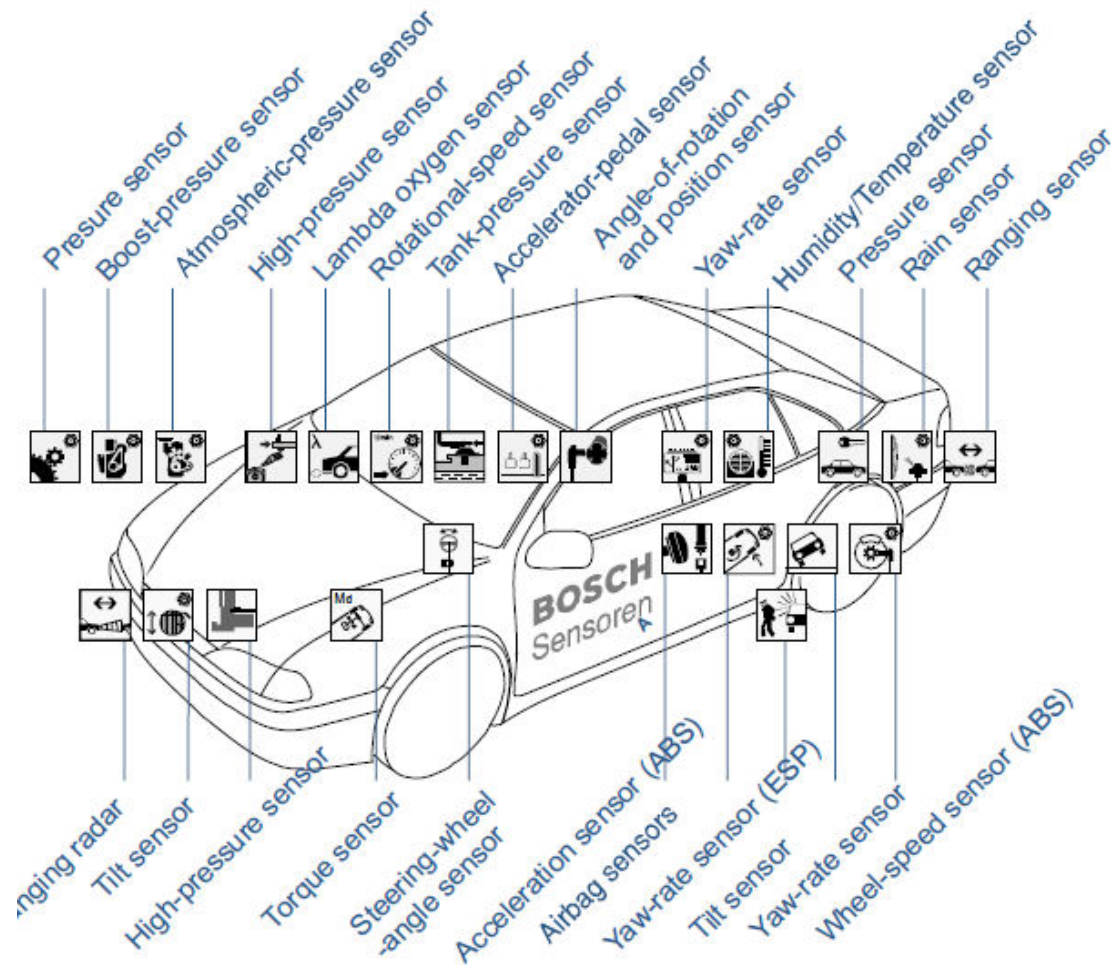

Комп'ютерний експеримент

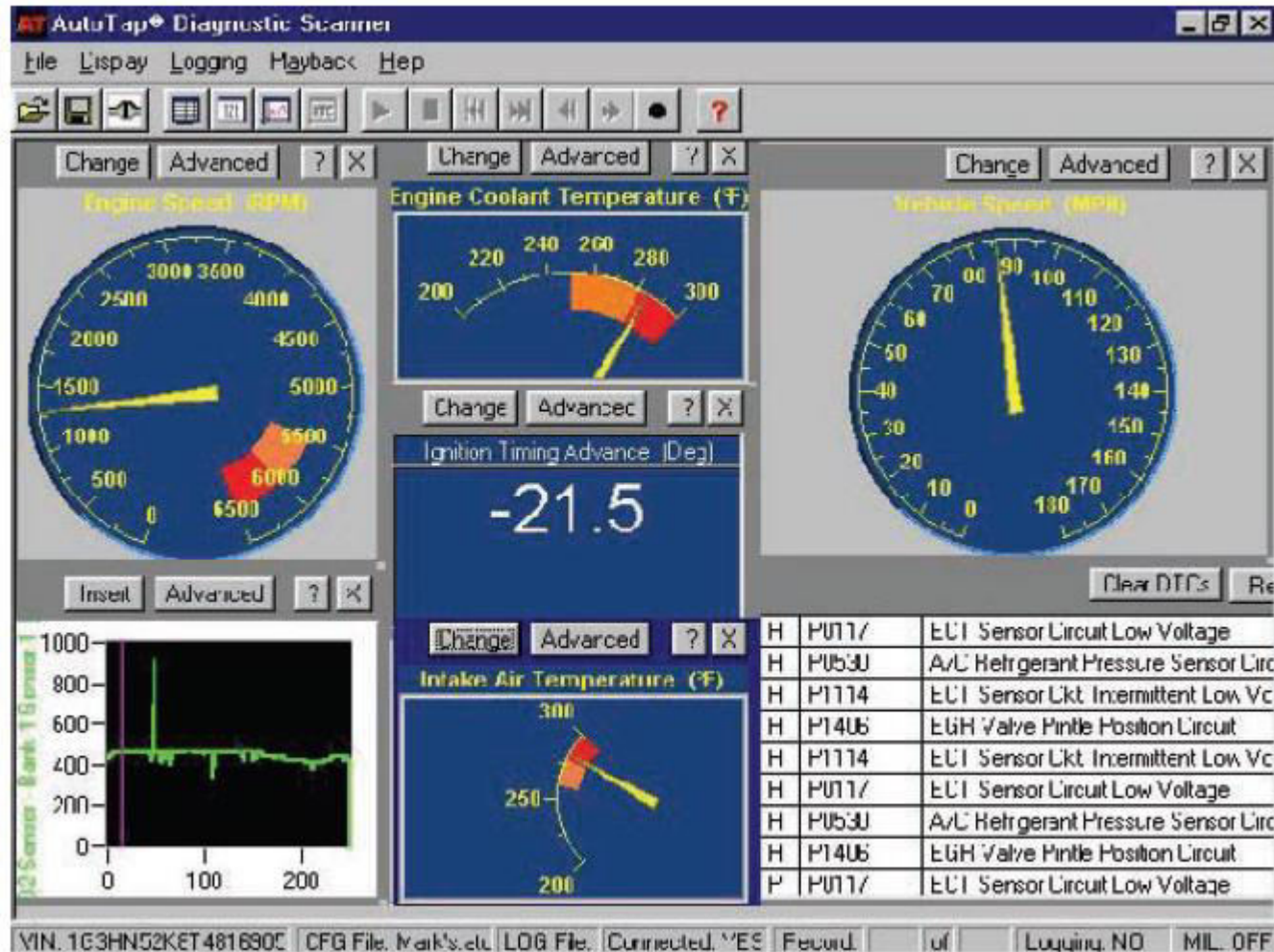
Приклади використання автоматичних вимірювальних систем

Сенсори і датчики мають спеціальний інтерфейс CAN (*Controller Area Network*) для під'єднання до блоку обробки даних

Сучасні smart-сенсори (розумні сенсори) мають інтерфейси GPIB, LAN, RS-232 для безпосереднього під'єднання до мережі обробки

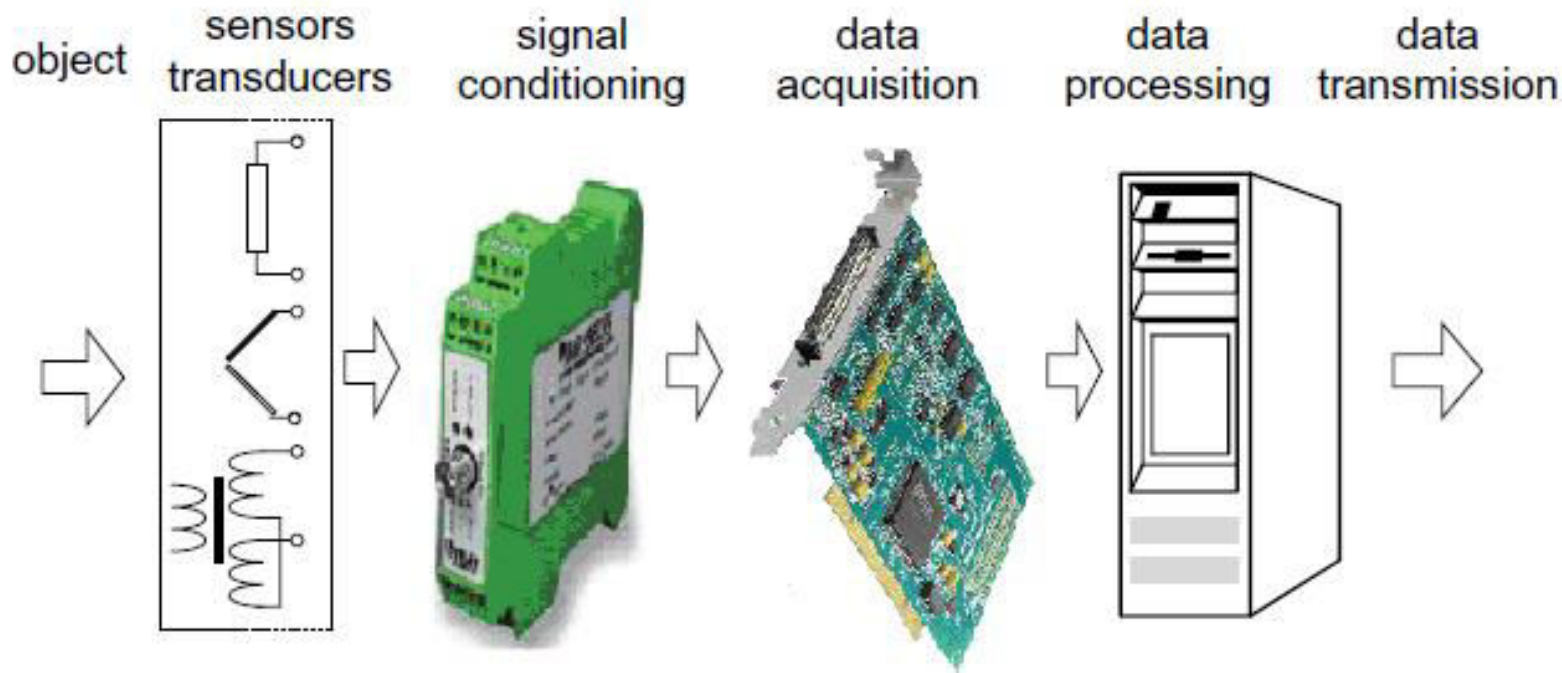
OBDII - *On Board Diagnostics* system

Традиційна вимірювальна система

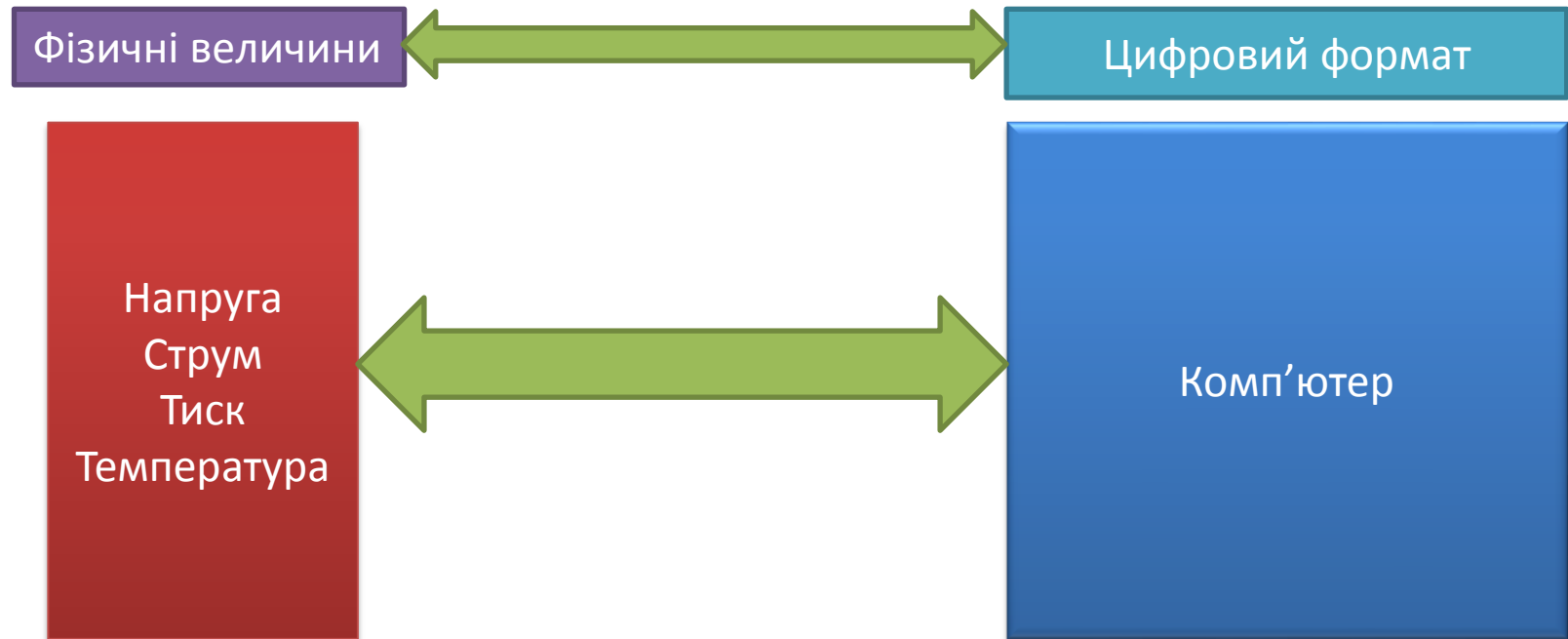
Приклад комп'ютерної вимірювальної системи

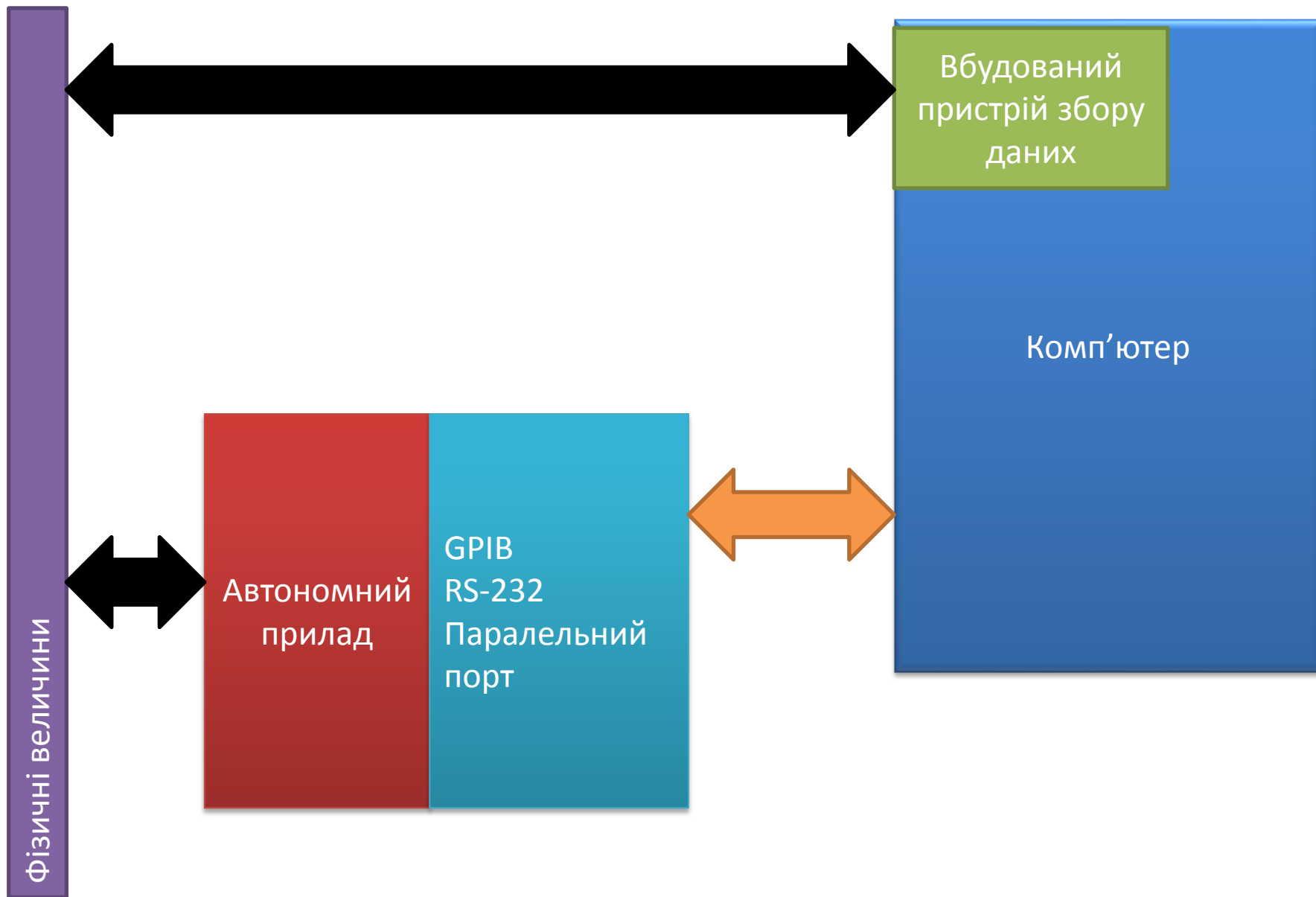
Нормалізація сигналу. Наприклад: $0 - 5\text{ V}$ чи $0 - 20\text{ mA}$
 $R, Z, T, L, P \dots \rightarrow U$ чи I

Вимірювальні системи

Основним завданням всіх вимірювальних систем є вимірювання та / або генерація реальних фізичних сигналів. Вимірювальні прилади допомагають отримувати, аналізувати і представляти результати вимірювань.

Системи збору даних

Вихідні дані

апроксимація
статистичний аналіз
частотні
характеристики
математична
обробка...

Дані, що можна
інтерпретувати

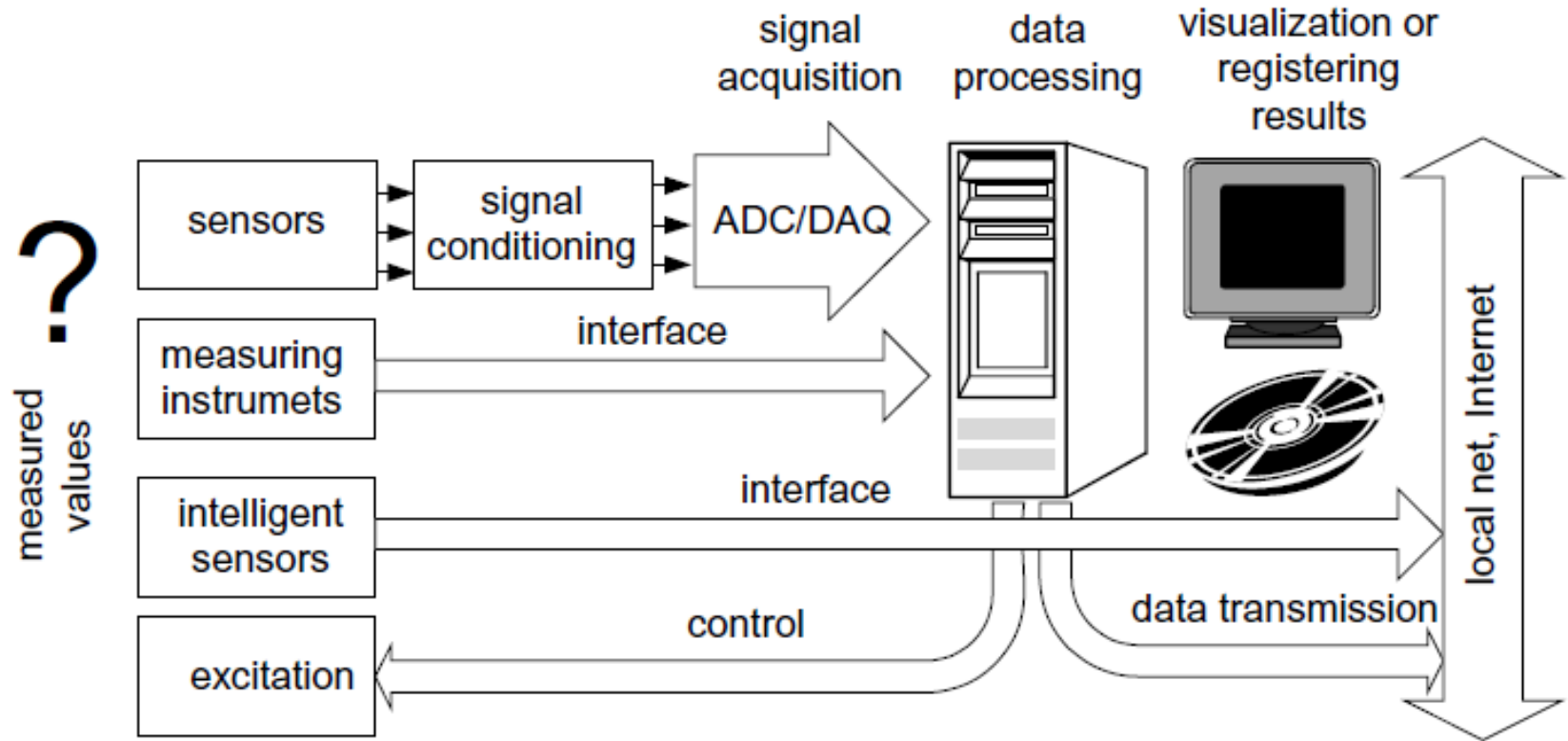
Представлення даних:
Візуалізація – графіки
Таблична форма

Типова послідовність операцій під час вимірювального експерименту:

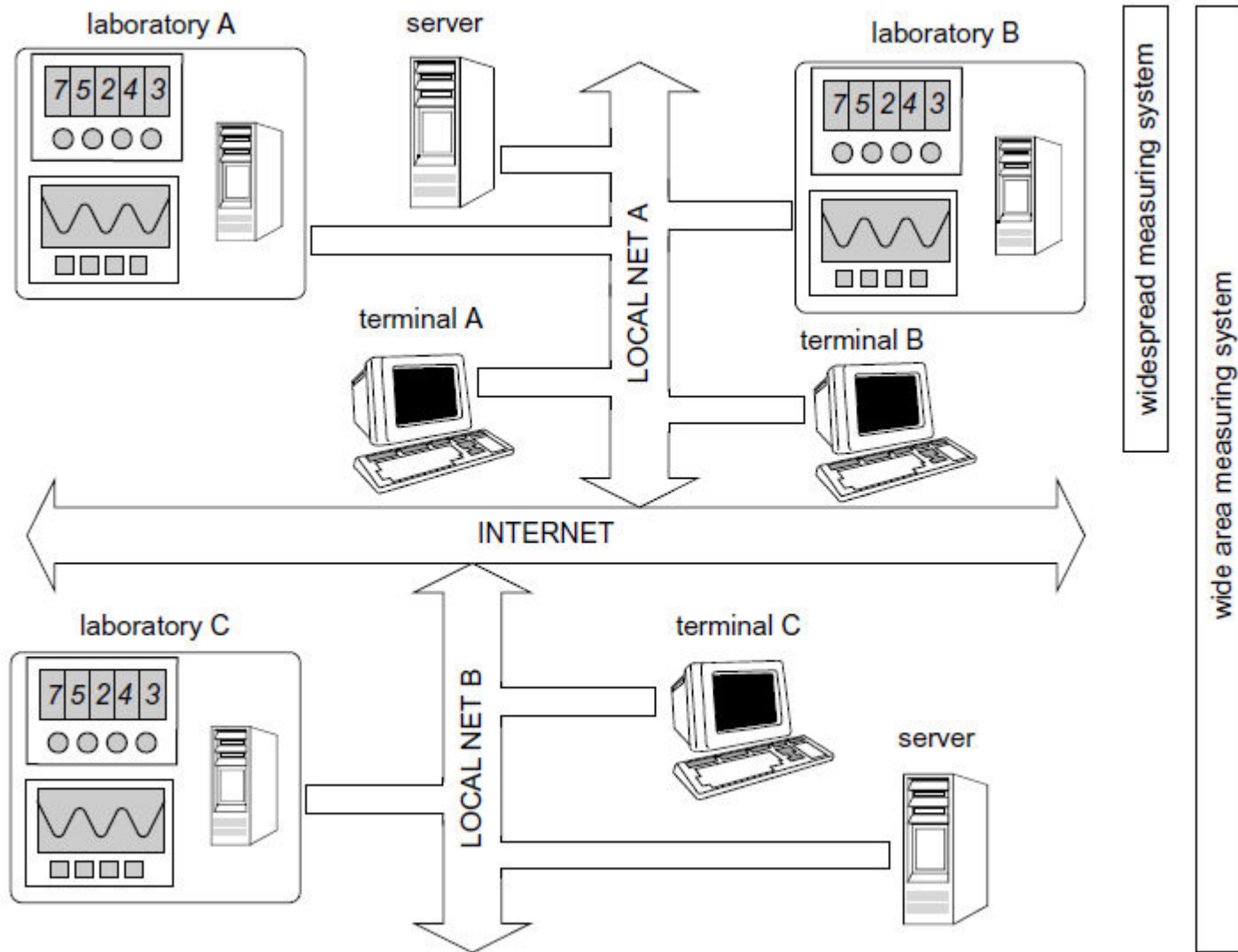
- пропозиція фізичної чи математичної моделі факту чи об'єкту, що спостерігався
- перетворення виміряних значень в електричні сигнали
- перетворення сигналів до потрібного стандарту (лінеаризація, посилення, фільтрація і т.д.),
- збирання даних (мультиплексування, перетворення в цифрову форму),
- обробка сигналів даних
- візуалізація результатів або передача даних через мережу

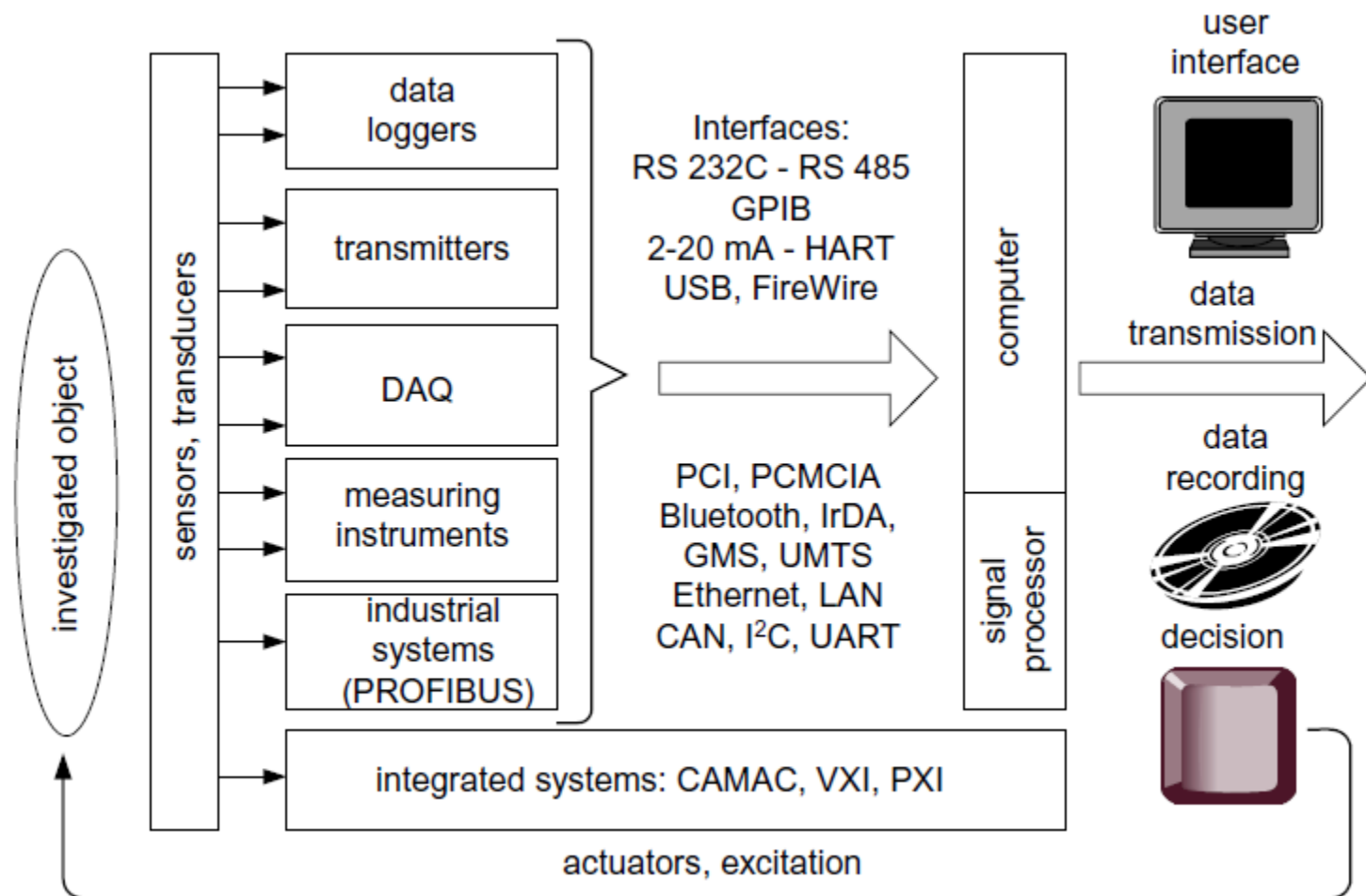
Комп'ютеризована вимірювальна система

Розподілена вимірювальна система

Основні компоненти вимірювальної системи

Пристрої контролю процесом автоматизації

Персональний комп'ютер (процесор)

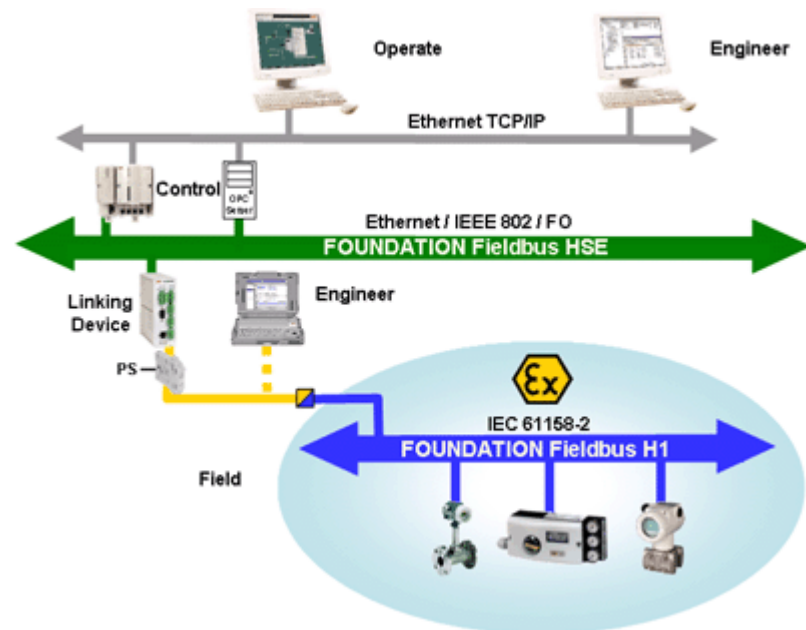
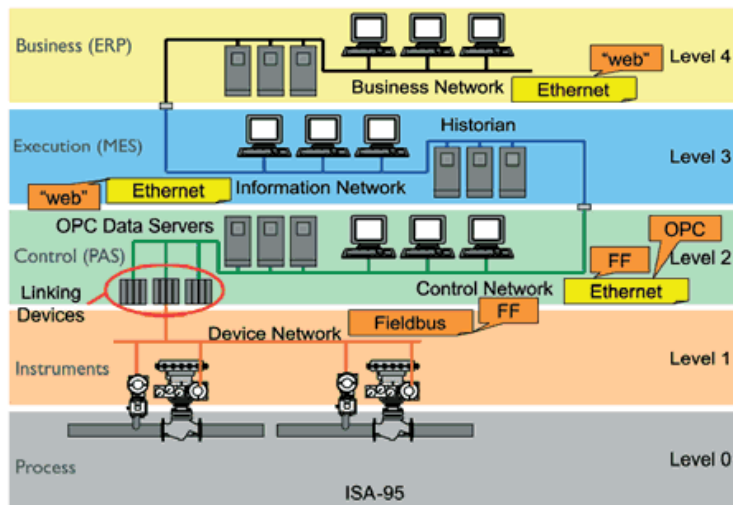
Мікроконтролер чи цифровий сигнальний процесор (спеціалізований мікроконтролер)

Системи реального часу – спеціальне апаратне забезпечення і операційні системи (QNX, iRMX)

Вимірювальні / контрольні системи для контролю виробничих технологічних процесів

Fieldbus systems

ProfiBus system (Європа)

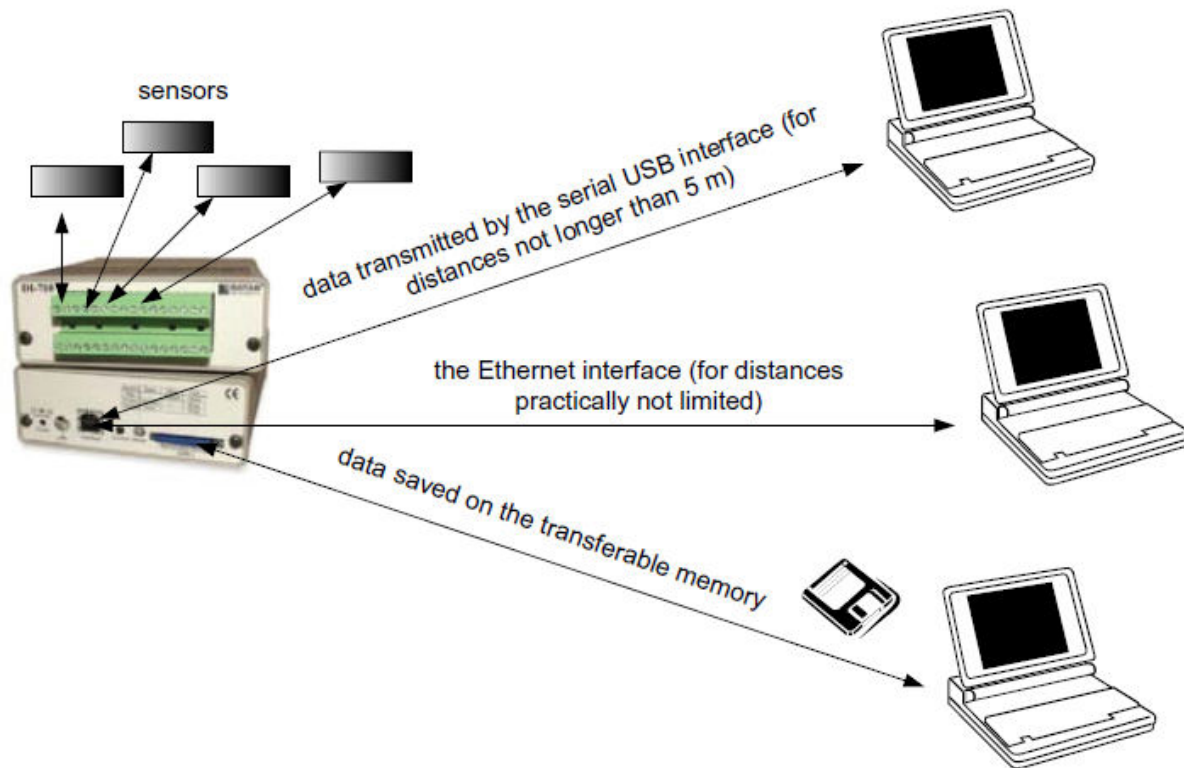

Смарт-сенсори

Двоконтактні трансмітери (вихід постійний струм)

Цифровий трансмітер

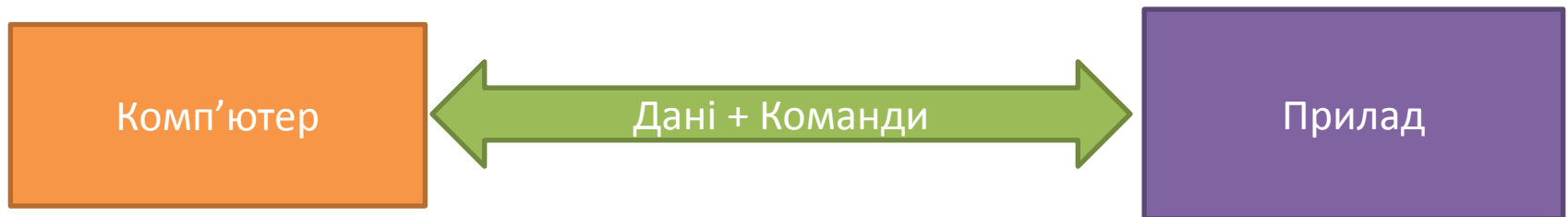
Вимірювальні системи зі збереженням даних (*data loggers*)

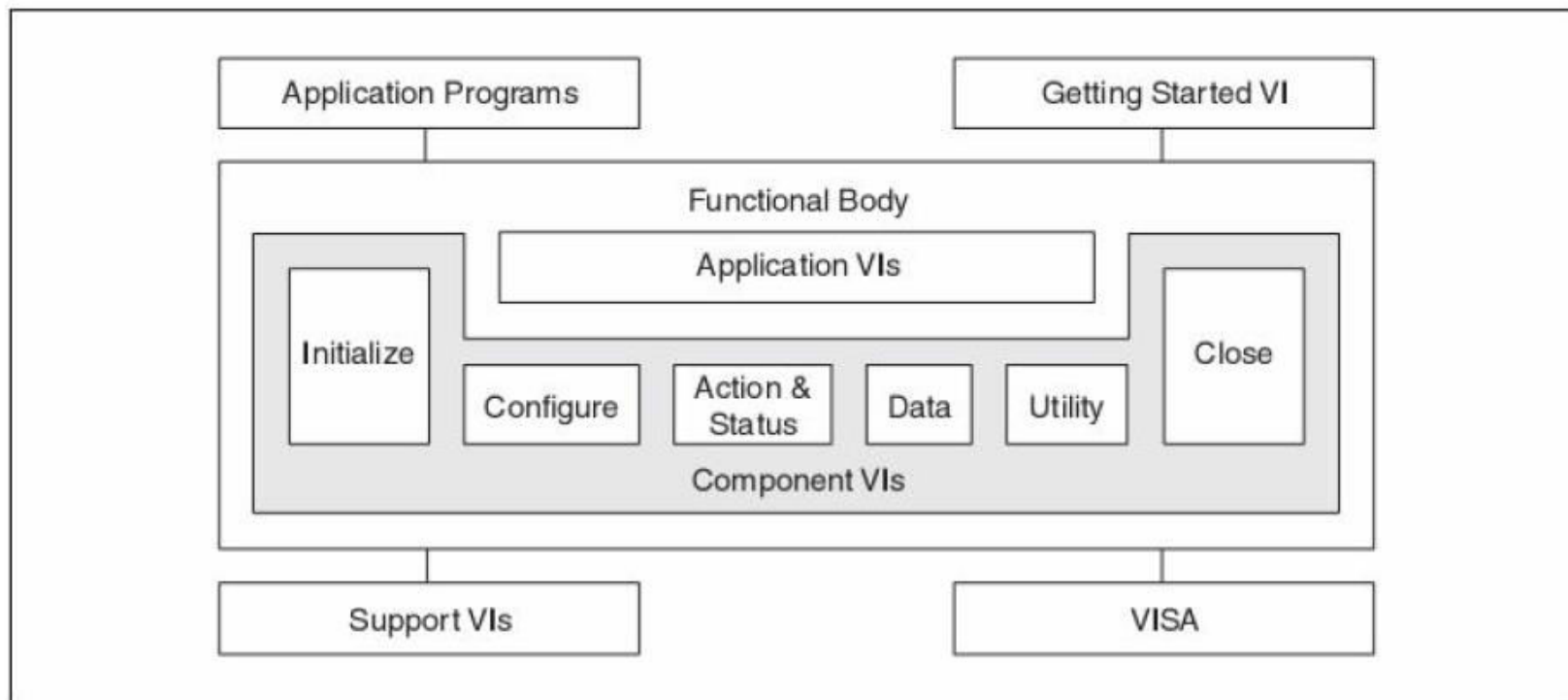
Драйвери

Драйвер приладу являє собою набір підпрограм, які управляють програмованим приладом. Кожна підпрограма виконує певну операцію, наприклад, конфігурування приладу, зчитування з приладу або запис в прилад, запуск приладу.

Драйвери спрощують управління приладом і скорочують час розробки програм випробувань, не вимагаючи при цьому вивчення програмного протоколу для кожного приладу

Модель драйвера автономного приладу (на прикладі Labview)

Application Programs - прикладні програми;

Getting Started VI - VI для початкового запуску;

Functional Body - функціональне ядро;

Application VIs - VI додатка;

Initialize - ініціалізація;

Configure - конфігурування;

Action & Status - робота і стан;

Data - дані;

Utility - утиліти;

Close - закриття;

Component VIs - VI компонентів;

Support VIs - VI підтримки;

VISA - Virtual Instrument Software Architecture - архітектура програмного забезпечення віртуальних вимірювальних приладів

Опис типових функцій драйверу Ч1

VI Application — високорівневі приклади компонування функцій низького рівня для виконання типових операцій програмування приладів.

VI Application можуть містити VI для управління конфігураціями, що найбільш часто використовуються приладами чи задають певні режими і служать прикладами виконання таких стандартних операцій як конфігурація і запуск приладів, виконання вимірювань.

VI Initialize – викликається першим, встановлює зв'язок з приладом, крім того, він може виконувати деякі необхідні дії з установки приладу в початковий стан при включенні живлення приладу або в інший спеціальний стан. У загальному випадку **VI Initialize** необхідно викликати тільки один раз на початку роботи програми.

VI Configuration – набір підпрограм конфігурування приладів для виконання необхідної операції. Залежно від типу приладу може існувати кілька **VI Configuration**. Після виклику цих VI прилад готовий до вимірів або формуванню стимулюючих впливів на систему.

VI Action – запускають або завершують такі операції, як управління запуском і генерація стимулюючого впливу. **VI Action** – відрізняються від **VI Configuration** тим, що вони не змінюють налаштування приладу, а дають команду на виконання дії, передбаченої поточною конфігурацією.

VI Status – читають поточний стан приладу або виконуваних операцій.

Опис типових функцій драйверу Ч2

VI Data передають дані в прилад або з приладу:

- зчитування виміряної величини з вимірювального приладу
- масиву значень сигналу з вимірювального приладу
- завантаження сигналів або цифрових послідовностей в прилад

VI Utility виконують різноманітні допоміжні операції:

- скидання
- самоконтроль
- модифікація
- черга помилок і повідомлення про помилку.
- користувальницькі VI:
  - калібрування
  - збереження
  - відновлення налаштувань.

VI Close розриває програмне з'єднання з приладом і звільняє системні ресурси.

Звичайно **Close VI** викликається тільки один раз в кінці програми або при завершенні зв'язку з приладом .

Типи приладів

Автоматизована вимірювальна система на базі персонального комп'ютера може використовувати найрізноманітніші типи вимірювальних приладів: модульних, приладів з послідовним і паралельним інтерфейсом, приладів з інтерфейсами GPIB і PXI, Ethernet, CAMAC, CAN, FieldBus і інші.

Необхідна інформація:

- Тип роз'єму (коннектора) і призначення висновків
- Тип кабелю (нуль-модемний, використовуване число контактів, тип контактів - вилка / розетка)
- Відповідні електричні властивості (рівні сигналу, заземлення, обмеження на довжину кабелю)
- Використовувані протоколи зв'язку (ASCII команди, двійкові команди, формат даних)
- Доступні версії програмних драйверів